

कैलारी गाउपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

" स्वास्थ्य र शिक्षा " मानव भविष्यको मूलआधार !

" दिगो विकास र रोजगार " हाम्रो अहिलेको कार्यभार !!

गाउसभाका अध्यक्ष र सदस्य ज्यूहरु

- १ कोरोना भाइरस [कोविड १९] महामारीको यस विषम परिस्थितिमा हामीले कैलारी गाउपालिकाको गाउसभाको छैठौं बैठक बस्दै छौं । यस घडीमा परिपूर्ण लोकतन्त्र प्राप्तिका निम्ति बलिदान गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रधांजलि अर्पण गर्न चाहन्छु ।
- २ विश्वव्यापी रुपमा तहल्का मच्चाइएको कोरोना भाइरसले सम्पूर्ण जनजीवन अस्तव्यस्त पारेको छ । कोरोनाको कहर एव बन्दाबंदिको अवस्थाले मानव सभ्यतालाई नै उथलपुथल पारेको छ । यस्तो उथलपुथल एव अस्तव्यस्तको बीचबाट नया सोच र चेतनाबाट अघि बढ्न बाध्यता सृजना गरेको छ ।
- ३ यस्तो विपदको बेला बन्दाबंदीमा रहनु हुने हाम्रो कैलारी गाउपालिकाका आदरणीय जनसमुदाय र क्वारेन्टाइन बस्नु हुने सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदिबहिनीहरुलाई सामाजिक दुरी कायम गरि संयमता अपनाई दिन आग्रह गर्न चाहन्छु ।
- ४ कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वको हिसाबले हाम्रो गाउपालिका अग्रणी स्थानमा रहेको छ । ९९% मानिसहरु कृषि पेशामा आश्रित रहेतापनि रोजगारका निम्ति स्वदेश तथा विदेश धाउने गरेको स्थिति पनि छ । अबको स्थितिमा स्वदेश भित्रै काम गरि आयआर्जन गर्न वातावरण सृजना गर्नु पर्ने नितान्त आवश्यक भएकोले नीति तथा कार्यक्रम तय गरिने छ ।
- ५ यहि सेरोफेरोमा रही विगत आ.वा.मा भौतिक, प्राविधिक र सामाजिक क्षेत्रहरुमा छलांगमय तरिकाले विकास गर्दै आएका थियो । योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन , स्रोत साधनहरुको उच्चतम परिचालन , सहभागितामूलक जनपरिचालन , आयोजनाहरुको छनौट / कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मुल्यांकन अर्थपूर्ण रुपमा भइरहेको यथार्थ नै छ ।
- ६ तर विश्वव्यापी फैलिएको कोरोना महामारीले मानव जीवन मात्रै प्रभावित पारेन कि विकासका पूर्वाधार देखि अर्थतन्त्रमा समेत ठुलो असर परेको छ । अहिले सम्म पनि हामीहरु त्यहि भुमरीमा छौं त्यो असर भोगिरहेका छौं । यहि भुमरी र पर्न सक्ने असरलाई मध्ये नजर गरि योजना तर्जुमा गर्नु आवश्यक छ ।

- ७ अहिले कोरोनाको संकटसंग जुड्न जल्दो बल्दो चुनौती नै हाम्रो गाउपालिकाको चुनौती हो । चालु आर्थिक वर्षमा पूर्वाधार क्षेत्र मात्रै होइन शिक्षा , स्वास्थ्य , खाद्द ,राजस्व परिचालन एव रोजगारमा समेत जटिलता पैदा भएको छ । अझ हामीले कति महिना , कति वर्ष सम्म यो जटिलता कायम रही रहने हो कल्पना गर्न समेत सकिने अवस्था छैन । भविष्यमा ठुलो संकट र भयावह का ठुलठुला पहाडसंग टक्राउनु पर्ने सम्भावना आउन सक्छ जसलाई नकार्न सकिने अवस्था छैन ।
- ८ बन्दाबंदिको अवधिमा खाद्द अभावले भोकमरी हुनु , साथै राहत वितरण गर्नु , ३४०० जना भन्दा बढी मानिसहरु वैदेशिक रोजगारमा रहनु र २००० जना क्वारेन्टाइनमा बस्नु र आगामी दिनमा क्वारेन्टाइन छाडेर घर बस्नु भनेको बेरोजगार सृजना हुनु हो । त्यसैले " विकास र रोजगार " नै आगामी आर्थिक वर्षमा प्रमुख कार्ययोजना हुनुपर्छ ।
- ९ हामि अझै हाम्रो गाउपालिकालाई गुणात्मक हिसाबले विकास गर्ने कुरामा प्रतिवद्द छौ । समृद्ध गाउपालिका निर्माण गर्ने दिर्घकालिन लक्ष्यका साथ पाइला चालिरहेका छौ । विगत एव चालु आर्थिक वर्षमा हामीले गौरव खालका योजना निर्माण गर्यौ र प्रभावकारी कार्यान्वयन पनि गर्यौ । जसले गर्दा जनतामा सकारात्मक संदेश मात्र होइन बाह्य रुपमा पनि, राष्ट्रिय स्तरमा पनि सकारात्मक प्रभाव पर्यो । यसकारणले यस्तो गौरवित कार्य प्रति काम गर्ने वार्डका जनप्रतिनिधिहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

गाउसभाका अध्यक्ष एव सदस्य ज्युहरु

- १० कोरोना महामारीले देश लकडाउनको स्थितिमा चालु आर्थिक वर्षमा सम्पूर्ण क्षेत्रमा प्रभावित पारेपनि जनजीवन सुरक्षित राख्न र विकासका कामलाई निरन्तरतामा ल्याउन अग्रपंतिमा काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मी , सुरक्षाकर्मी र जनप्रतिनिधिहरुलाई बधाई दिन चाहान्छु ।
- ११ यस्तो अवस्थामा पनि पूर्वाधार विकासका कार्य ८०% सम्पन्न हुनु सन्तोषजनक रहेको तथ्यले देखाउछ । सामाजिक विकास तर्फ स्वास्थ्य , शिक्षा क्षेत्रमा उल्लेख्य प्रगति भएपनि लक्षित वर्गका केहि काम राम्रो र प्रेरणाको रुपमा लिन सकिन्छ र केहि योजनाहरु प्रभावित भएकोले दुखित पनि बनाएको छ । यस खालका योजना अझ निरन्तरता दिन आवश्यक ठानेको छु ।
- १२ कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हासिल गर्न कृषकलाई यन्त्रले सुसज्जित र आधुनिक बनाउन यन्त्र वितरण ,उन्नत जातका धान ,गहु विउ अनुदान र विभिन्न पकेट कार्यक्रमले हौसला प्रदान गरेको छ । अझ कृषि पेशालाई सभ्य र मर्यादित बनाइ मानिसलाई कृषिमा आकर्षित गर्न नीति तय गरिने छ । आगामी आर्थिक वर्षमा पनि यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन आवश्यक ठानेको छु ।

- १३ कृषि पेशामा आत्मनिर्भर र रोजगारका लागि विभिन्न सिपमुलक तालिम दिलाई ३०० जनाको क्षमता अभिवृद्धि गराउनु महत्वपूर्ण कुरा हो । यसले गर्दा अधिकांस युवाहरु स्वरोजगार सृजना गरि लाभ प्राप्त गरि रहेका छन् । यस कार्यका लागि " क्षमता विकास र रोजगार कार्यक्रम " लाई निरन्तरता दिनु झन् आजको आवश्यकता ठानेको छु ।
- १४ "नमुना एव स्मार्ट " पालिका जुन उद्देश्यका साथ निर्माण गर्ने अभिलाषा राखेका थियो पुरा हुदै गईराखेको परिप्रेक्ष्यमा कोरोनाले धक्का पुर्याएको अवस्था सर्वविदित छ । आफ्नै स्रोत र साधनले मात्र त्यो कुरा प्राप्त असम्भव छ । ठुलठुला गौरवका आयोजनाहरुमा संघिय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय नगरी विकास गर्न सकिन्न । विभिन्न गैर सरकारी संघ सस्थासंग समन्वय र सहकार्य नगरी प्रगति गर्न सकिन्न । त्यसो हुदा सबै पक्षसंग समन्वय र सहकार्य गरेर अघि बढ्न जरुरि छ । यसका लागि समपुरक कोष स्थापना गरि समन्वयात्मक ढंगले विकास गरिने छ ।

गाउसभाका अध्यक्ष एव सदस्य ज्युहरु

- १५ कृषि बिकाशका लागि दिगो उत्पादकत्व र रोजगारका निम्ति नीति अबलम्बन गरि अल्पकालीन , मध्यकालियन र दिर्घकालिन " कृषि योजना निर्माण " गरिने छ र आवश्यक बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- १६ कृषकका खेति प्रणाली आधुनिकीकरण गर्न यन्त्र वितरण र कृषकका उत्पादित वस्तुलाई बजारीकरण गर्न कार्यक्रम र बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- १७ बेमौसमी तरकारी खेति , बगर खेति र सिजनल खेति प्रणालीको कार्यक्रम ल्याइने छ । एक वाई एक उत्पादन पकेटका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- १८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुका लागि कृषि क्षेत्रमा लाग्न सार्वजनिक जमिन , गुठीका जमिन सामुदायिक वन भित्र र नदीको बगरमा खेति गर्न अभिप्रेरित गरिने छ । साथै सिप र दक्षताको आधारमा वर्गीकरण गरि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- १९ पशु व्यवसायीहरुलाई पशुपालन गर्न अभिप्रेरित गरि व्यवसायिक कार्यक्रम संचालन गरिने छ । मासु व्यवसायी वा व्यवसाय संचालन गर्ने वा गर्न चाहने व्यक्ति वा फर्मलाई अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- २० पशु नस्ल सुधार , कृतिम गर्भधारण र पशु स्वास्थ्य तथा खोपको कार्यक्रम ल्याइने छ । यसका साथै बंगुर , हास , कुखुरा जस्ता पशुपंक्षी पालन र पकेट विकासका कार्यक्रमको नीति लिइने छ र आवश्यक बजेट विनियोजन गरिने छ ।

- २१ सामाजिक र आर्थिक दृष्टिकोणले सहकारीको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । यसर्थ सहकारीको क्षमता विकास गरि " नया उद्धमी निर्माण गर्ने " र " एक सहकारी एक उद्योग " को कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने र बेरोजगार युवाहरूलाई रोजगार सृजना गरिने छ ।
- २२ ठुला उद्योग स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ । र संघिय सरकारको एक स्थानीय तह एक उद्योग को नीति अन्तर्गत समन्वय र सहकार्य गरिने छ ।
- २३ एकै उद्देश्य र लक्ष्य भएका सहकारीहरूको एकीकरण , कार्यक्षेत्र विस्तार , अनुगमन र नियमन गरिने छ ।
- २४ कुनै पनि विषयगत क्षेत्रका योजना तथा आयोजनालाई विकास र रोजगारसँग जोडी कार्य प्रक्रियालाई अगाडी बढाइने छ । बेरोजगार एव वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको सिप र दक्षताको पहिचान र वर्गीकरण गरि उचित स्थानमा प्रयोग गरिने गरि स्वरोजगार कोष स्थापना गरिने छ । यसका लागि योजना तर्जुमा गरि बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- २५ योग्यशील युवाहरूको लागि लोकसेवा कक्षा संचालन , शारीरिक एव मानशिक विकासका लागि खेलकुद र अतिरिक्त क्रियाकलाप , अध्यक्ष कप प्रतियोगिता जस्ता कार्यक्रम संचालन र बेरोजगार युवालाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसँग जोडी प्रभावकारी बनाइने छ ।
- २६ गाउपालिका भित्र रहेका विभिन्न ताल तलैयाहरूको पर्यटनसँग जोडी संरक्षण , पर्वर्धन र मर्मत सम्भार गरि आर्थिक विकास र रोजगारसँग जोडिने छ र त्यसका लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिने छ ।
- २७ ऐतिहासिक रुपमा रहेका प्राकृतिक , सास्कृतिक , धार्मिक र होमस्टेलाइ संरक्षण , सम्वर्धन तथा प्रवर्धन गरि पर्यटनसँग जोडी आयमा वृद्धि गरिने छ ।
- २८ वन विनास तथा अतिक्रमण रोक्न सामुदायिक वन समितिलाई नियमित परिचालन , वृक्षारोपण , तारवार , घेरवार गरिने र उचित संरक्षण र सदुपयोग गर्न लगाइने छ । सो कार्य गर्न विकास र रोजगारसँग जोडन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- २९ सामुदायिक वनलाई आयमुखी बनाउन वन क्षेत्रभित्र पिडालु , हल्दी र फलफुल खेति , हर्षो , बर्षो , अमला , निम , जस्तो बहुउपयोगी वनस्पतिको वृक्षारोपण गरिने छ । बेट , बास , बाबियो , घास जस्ता वनजन्य उत्पादन गर्न अभिप्रेरित गरिने छ । यसका लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिने छ ।
- ३० जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण गर्न गैर सरकारी संघ सस्था संग समन्वय गरि सुधारिएको चुल्हो जडान , रसायन ग्यासको प्रयोग र सौर्य उर्जा जडान जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ सोका लागि जनचेतना अभियान संचालन गरिने छ ।

- ३१ विपद व्यवस्थापनका लागि एक कोष खडा गरिने छ जसको उचित व्यवस्थापन र परिचालन गरिने छ ।
- ३२ नदि नियन्त्रण , कटान , डुबान अथवा दैवी प्रकोपबाट हुने कुनै पनि मानवीय क्षति जस्ता विपद्का लागि सुरक्षित आवास भवन , अधुरो सुरक्षित भवन निर्माण , खोज उद्धार र प्रतिकार्यदल एवम पुर्व सुचानाकर्ता [गेज रिडर] हरुलाई परिचालन गरिने छ । यसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ३३ नदि नियन्त्रणका लागि , तटबन्ध , उखु खेति , बगर खेति र बास खेति गर्न संघिय र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरि आवश्यक बजेटका व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने छ ।
- ३४ " सडक गुरु योजना २०७५ " बमोजिम सडकहरुको निर्माण गरिने छ र उक्त सडकहरुको गुणस्तर कायम राख्न निर्माण सामग्रीको परिक्षण गर्न तथा जनशक्तिको उत्पादन र व्यवस्थापन गरिने छ । र दिगो विकासको लक्ष्य लिइएने छ ।
- ३५ कैलारी गाउपालिकालाई नमुना र सम्वृधि निर्माणका लागि एवम २० वर्ष दिगो विकासका निम्ति वर्षीय तथा बहुवर्षीय एक मार्गचित्र [रोड म्याप] स्पष्ट तयार गरिने छ । गाउपालिका विकासका लागि गुरु योजना [master plane] निर्माण गरि बजेट तय गरिने छ । साथै मानिसहरुलाई " विकास र रोजगार " सँग जोडी सडक स्तरोन्नति , "अपन डगर अपने बनाइ " र पिछडिएको भूगोल र जनसंख्यालाई " विशेष अनुदान कार्यक्रम " लाई निरन्तरता दिइने छ । साथै ग्रिनरि बेल्ट को निर्माण गरिने छ ।
- ३६ तिन वर्ष भित्र कैलारी गाउपालिकामा बिधुतिकरण गरि सक्ने भनि लिईएको नीति हामीले सम्पन्न गरेका छौ । र अपवादको रुपमा वार्ड न ८ भित्र घोडाघोडी विधुत सहकारी सस्थाले पूर्ण विधुतीकरणको ठेक्का मार्फत जिम्मेवारी लिइएकोले गाउपालिकाबाट हुन सकेन र यसको लागि त्यस सस्थालाई विधुतीकरण गर्न पहल गरिने छ । भने अब एक वर्ष भित्र बिधुत सेवा अपुग भएको घर, टोल, मठ, मन्दिर, चर्च र सामुदायिक घर एवम स्थानहरुमा बिधुत सेवा विस्तार गरिने छ यसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ३७ आवश्यकता बमोजिम नया भवन र अधुरो र जिर्ण भवनहरुको संरचना निर्माण / मर्मत सम्भार गरिने छ । सरकारी तथा गैर सरकारी एवम सामुदायिक भवनहरुको रंगरोगनमा एकरूपता गरिने छ । साथै भवनको मापदण्ड तथा भवन संहिता पूर्णत लागु गरिने छ ।

गाउसभाका अध्यक्ष एव सदस्य ज्युहरु

- ३८ आज एक्काइसौं शताव्दीको युग अनि नेपालको उत्कृष्ट संविधानले मौलिक हकमा प्रदत्त अधिकार व्यक्तिगत स्वतन्त्रता , जातीय विभेद , लैंगिक विभेद , छाउपडी प्रथा र बोक्सी

जस्ता अन्धविश्वासका क्रियाकलापहरु देशभरि देखा परेको छ । पछिल्लो चरणमा पश्चिम रुकुम जिल्लाको सोती गाउमा भएको घटनाले सामाजिक सद्भाव खल्बलिने घटना घटेको स्पष्ट छ । कैलारी गाउपालिकाले यसको घोर भर्त्सना गर्दछ ।

३९ यस खालका घृणित एव लज्जाशपद घटना हुन् नदिन सामुदायिक मेलमिलाप कार्यक्रम संचालन , छुवाछुत मुक्त कार्यक्रम , सामाजिक सचेतना कार्यक्रम आवश्यक छ र यसका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिने छ ।

४० सरकारसंग पहुच नभएका , सेवा सुबिधाबाट बन्चितिकरण भएकाको लागि " लक्षित वर्ग कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७६" जारि गरे पछि आफुले आफै निर्णय गर्ने अधिकार सहित कार्यक्रम संचालन भएको छ । यसकारणले उक्त वर्गलाई स्थानीय सरकारको अनुभूति भएको छ । लक्षित वर्गमा उल्लास र उमंग थपिएको प्रष्ट छ । तथापि कोरोनाको विपतिले कार्यक्रमलाई प्रभावित पारेको र कतिपय कार्यक्रम हुन सकेको छैन । अझ निरन्तर कार्यक्रम संचालन गर्न सकेमा प्रभावकारी हुनेछ । तसर्थ आगामी आर्थिक वर्षमा पनि कार्यविधि बमोजिम लक्षित वर्गलाई विकास र रोजगारसंग जोडेर आवश्यक बजेट विनियौन गरिने छ ।

४१ अति विपन्न , गरिव र बेसाहाराका रहेका व्यक्ति , परिवार वा सामुदायका लागि आर्थिक सहयोग , पुनस्थापना केन्द्र र गरिव आवास कार्यक्रमको योजना तर्जुमा गरि बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।

४२ हाम्रा सामुदायिक विद्यालयका आन्तरिक एव बाह्य संरचना कस्तो थियो भन्ने कुरा यहा भनि रहनु पर्दैन । विगतमा हाम्रो पालिकाको शिक्षालयको शैक्षिक गुणस्तर खस्किदो थियो भन्ने कुरा भनिरहनु पर्दैन । हामि शिक्षाको नविनतम तिर जोड दिदै आयौं र आइरहेका छौं भने कोहि कोहिको चिन्तन पुरातनतिरले गर्दा गुणस्तर कायम गर्न लामो संघर्ष गर्नु पर्यो र परिरेको छ । हाम्रो बढी जोड नै शिक्षामा थियो र विभिन्न नया कार्यक्रमहरु ल्यायौं पनि । उक्त कार्यक्रमले शिक्षामा गुणस्तर ,उपलाब्धिपूर्ण र नातिजामुलक नै भएको छ । विद्यार्थी केन्द्रित र बालमैत्री विद्यालयलाई नमुना र प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना नै यसका ज्वलन्त क्रियाहरु हुन् । यस्ता विद्यालयलाई अझै प्रभावकारी बनाउन , नियमन र अनुगमन गर्न बजेट व्यवस्था गरिने छ ।

४३ यसरि शिक्षा र शिक्षालयले गुणात्मक विकास गरिरहेको परिप्रेक्ष्यमा कोरोना भाइरस [कोविड १९] को प्रभाव शिक्षा क्षेत्रमा परेको सबैलाई अवगत नै छ । यसको प्रभावले अझै सामुदायिक र सस्थागत विद्यालय खुल्न सकेको छैन । एस इ इ र कक्षा ११ को परिक्षा स्थगित नै छ । विद्यार्थीहरुको भविष्य अन्योलमा छ । सबै स्कुल र कलेजहरु क्वारेन्टाइनमा परिणत छन । यस परिस्थितिमा नया सोचका साथ जाने , नया योजना निर्माण गर्ने र नया रणनीतिका साथ "गुरु योजना " तय गर्न आवश्यक छ ।

- ४४ गत शैक्षिक सत्रमा शिक्षा समिति र गाउसभाले लिएको शिक्षा नीति एवम "गाउ शिक्षा योजना "अति महत्वपूर्ण छन । वि. व्य. स. , अभिभावक संघको क्षमता विकास तालिम , निरन्तर अनुगमन र मुल्यांकन , विद्यालय पुरष्कृत कार्यक्रम , दुध र खाजा वितरण लगायत जस्ता कार्यक्रम प्रभावकारी छन् यसलाई निरन्तरता दिन बजेट बिनियोजन गर्न जरुरि छ ।
- ४५ मानव जातिको निम्ति , मानव सभ्यताको निम्ति कोरोना भाइरसको महामारीसंग लडाई लड्न अग्रपंक्तिमा जुन प्रकारले चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीहरु संघर्ष गरिरहनु भएको छ , जुधिरहनु भएको छ , त्यहि प्रकारले स्कुल र कलेज खुल्न साथ मानव जातिको विकासको निम्ति , मानव सभ्यताको निम्ति शिक्षक , प्राध्यापकहरु अग्रपंक्तिमा रही कडा संघर्षका साथ अध्ययन अध्यापन गर्न गराउन आवश्यक छ । यसका लागि "गुरु योजना निर्माण " गरि कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- ४६ शताव्दी पछी विश्वव्यापी रुपमा देखा परेको कोरोना महामारीले स्वास्थ्य क्षेत्रमा संकट पैदा गरेको छ । संसारभरी यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि वैज्ञानिकहरु सक्रिय रुपमा अनुसन्धानमा प्रयासरत छन् । यद्दपी वैज्ञानिकहरु अझै कुनै पनि निष्कर्षमा पुग्न भने सकेका छैनन् । लकडाउन र सामाजिक दुरी नै संक्रमित हुनबाट जोगिन मूल उपाय बाहेक केहि छैन । यस्तो परिस्थितिमा नेपाल सरकार र प्रशासनिक निकाय र स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई पुनः धन्यवाद दिन चाहन्छु ।
- ४७ संघिय सरकारले स्वस्थ्यकर्मीहरुका लागि मापदण्ड बमोजिम जीवन विमा गरि दिन र उपरोक्त आधारमा सेवा सुविधा उपलब्ध गरेकोमा आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । सो मापदण्ड बमोजिम हाम्रो गाउपालिकामा कार्यरत करार स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि विमा एव सेवा सुविधा उपलब्धताका लागि बजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- ४८ आखा शिविर संचालन र आखा उपचार केन्द्र शाखा स्थापना , सिकल्सेल रोगि , मानशिक रोगि , लागु औषध र दुर्व्यसनीमा परेका , महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका र दिर्ध रोगीहरुका लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- ४९ आयुर्वेद चिकित्साको प्रचार प्रसार , हाते पुस्तक प्रकाशन , योग शिविर संचालन , औषधिजन्य जडिवुटी खेति प्रवर्धन र प्रशोधन का कार्यक्रम र नीति तय गरिने छ यसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ५० १००० दिनका आमा तथा बालबालिका लागि स्वास्थ्य र पोषण कार्यक्रम , पूर्ण सरसफाई गाउपालिका घोषणा कार्यक्रम , " स्वच्छ पानि स्वस्थ जिन्दगानी " नारालाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिने छ ।

- ५१ विभिन्न सामाजिक गलत कुप्रथा , कुसस्कार र विकृति जस्ता क्रियाकलापको विरुद्ध अभियानात्मक रूपमा कार्यक्रम संचालन गर्न नीति तय गरिने छ ।
- ५२ " एक वाई एक खेल मैदान" को नारालाइ कायम गर्दै युवाहरूको शारीरिक तथा मानशिक क्षमताको विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्न नीति तय गरिने छ ।
- ५३ सेवाग्राहिहरूका निम्ति गुनासो व्यवस्थापन , गुनासो बमोजिम जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको कार्य व्यवस्थापन गरिने छ । सार्वजनिक सुनवाई , समिक्षा , सामाजिक परिक्षण कायम गरि पारदर्शीतामा जोड दिइने छ ।
- ५४ यस कोरोनाको कहरले बन्दाबंदिको अवस्थामा प्रविधिको आवश्यकता झन् झन् बढ्दै गएको महसुस चौतर्फी भएको छ । प्रविधिमैत्री गाउँपालिका भएको भए शिक्षा , स्वास्थ्य , यातायात , जनसम्पर्क, जनगुनासो लगायत विभिन्न क्षेत्रमा समस्या र अभाव हुने थिएन । यतिबेला " इ-भिलेज कार्यक्रम " नै आजको आवश्यकता हो । यो योजना वा कार्यक्रम प्रथामिकताका साथ ल्याएको भए शिक्षा र स्वास्थ्यमा त्यति धेरै असर पर्ने थिएन होला । तर केहि असन्तुष्टिका स्वरुह आएतापनि आंशिक कामहरु भए र केहि हदसम्म समस्या समाधान भएको छ । तर हामीले अझै पनि पर्याप्त मात्रामा गर्न सकेका छैनौं । तसर्थ आगामी वर्षमा प्रविधिमैत्री पालिका निर्माण गर्न बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ५५ योजनावद्ध विकास प्रक्रियालाई सस्थागत गर्ने , पदाधिकारी र नागरिक अगुवाको क्षमता विकास गर्ने जस्ता कार्यक्रम गरिने छ ।
- ५६ सार्वजनिक खरद प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्ने , त्यसका लागि गुरु योजना तय गर्ने र खरिद इकाई गठन वा खरिद सचिवालय गठन र सबै प्रकारका पाउने भत्ताहरु दुरुत्साहन गरि पारदर्शीता र मितव्ययी बनाउने नीति लिइने छ ।
- ५७ गैर सरकारी संघ सस्थालाई प्रभावकारी परिचालन , समन्वय र नियमन गरि विकास निर्माणका काममा व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ५८ आन्तरिक राजस्व वृद्धि गर्न श्रोतहरूको पहिचान , परिचालन र दायरा निर्धारण गरिने छ । कर प्रणाली व्यवस्थित , नियमित राजस्व संकलन , बजार व्यवस्थापन र अनुगमन , कर शिक्षा एवम् सुरक्षा , शिक्षा जागरण र विविध कार्य सम्पादनका लागि नगर प्रहरी [स्वयम् सेवक] गठन तथा परिचालन गरिने छ । यसका लागि आवश्यक बजेट तर्जुमा गरिने छ ।
- ५९ कैलारी गाउँपालिका ऐतिहासिक र सामरिक हिसाबले महत्वपूर्ण भूभाग हो , अब हामीहरूले धेरै चिनारी दिइ राख्नु पर्ने अवस्था छैन । हामीले प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका विषयहरु क्रमस प्राप्त भै रहेका छन् । गाउँसभाको पाचौं बैठकबाट "ग्रीन र स्मार्ट " गाउँपालिकाको नीति तथा मार्गदर्शन स्पष्ट गरेका थियौं र सो बमोजिम योजना एव आयोजनाहरु कार्यान्वयन भएको छ

, तर कहिँ कहिँ क्रियान्वयानको , नीतिको , विचारको र विधिको उलंघन भएको छ । उक्त मार्गदर्शन गहिराइ पूर्वक अध्ययन र परिपालना गरेको भए कसैलाई कुनै पनि समस्या आउनेवाला थिएन । आज म यस गाउसभा मार्फत "ग्रीन र स्मार्ट" गाउपालिकाको नीति तथा मार्गदर्शनको गाम्भीर्यतालाई बुझ्न र अक्षरस पालना गर्न अनुरोध गर्दछु ।

गाउसभाका अध्यक्ष एव सदस्य ज्युहरु

६० उल्लेखित पृष्ठभूमि नेपालको संविधान , स्थानीय सरकार संचालन ऐन , स्थानीय तहको बार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दर्शन ,राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग , अन्तर सरकारी वित्त व्यस्थापन ऐन , गाउपालिकाको विभिन्न नियम ,कानुन , कार्यविधि र सुझाव सहित चालु आ.वा. को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको छ । यो नीति तथा कार्यक्रम यस सभाबाट पारित हुने विस्वस्त छु । विश्वव्यापी रुपमा संक्रमित महामारी कोरोना नियन्त्रण र रोकथाम गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने अपेक्षा गरेको छु । साथै सघिय सरकार, प्रदेश सरकार, सुरक्षाकर्मी र गाउपालिकाको कर्मचारी प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै विदा हुन चाहन्छु । धन्यवाद , अभिवादन ।

लाजु राम चौधरी

अध्यक्ष , कैलारी गाउँपालिका

मिति : २०७७/३/१०